

Láttuk...hallottuk...olvastuk

Szovjet tudós világraszóló feltevése:

A Marsnak is vannak mesterséges bolygói

A napokban Sklovszki szovjet professzor a Komszomszkaia Pravda hasábjain kifejtette feltevéseit a Mars két bolygóinak eredetéről vonatkozólag. A szovjet professzor szerint a Mars két bolygója a kisméretű Phobos és Deimos nem természetes, hanem mesterséges eredetű, amelyet a Marsról röptettek föl sokszázmillió évvel ezelőtt azok az élőlények, akik annak idején benépesítették ezt a bolygót.

Sklovszki ezt a feltevést rendkívül éles lo-

gikával, sok-sok tudományos érveléssel és tapasztalati megfigyeléssel támasztja alá. Természetesen a feltevés, csak feltevés marad mindaddig, amíg bizonyosságot nem szereznek helyességéről.

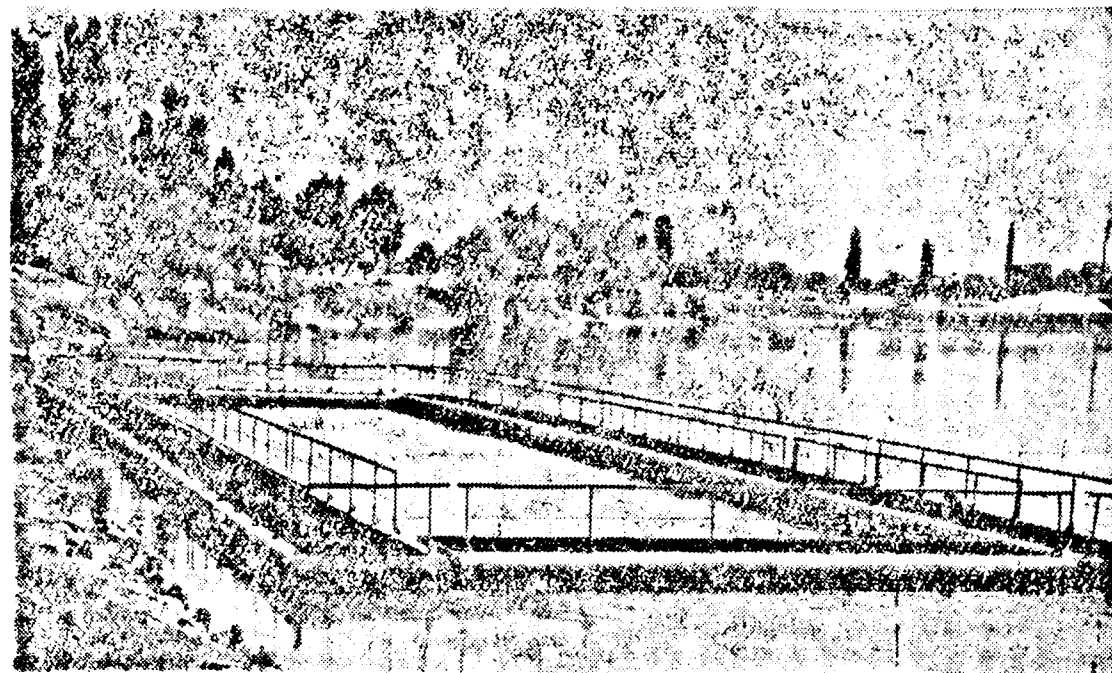
A professzor leszögezte, hogy semmi kétség sincs aziránt, hogy az ember az előző idők során alkalhat a Mars bolygójához hasonló gigászi méretű mesterséges bolygókra, amelyek a föld körül keringenek majd.

Növények „leltározása”

Több, mint negyedszázadot szentelt G. Slikov szovjet botanikus a növényvilág „leltározásának”. Számos expedíciót szervezett az európai, afrikai és ázsiai országokban, összefoglalta és ellenőrizte a tárgyra vonatkozó irodalom rengeteg adatát. A munka eredménye egy csaknem 50 nyomdai ívre terjedő tekintélyes kötet lett.

A földön csaknem 250.000 fajta magasabbrendű virágos növény van. Körülbelül egy nyolcadrését valamilyen formában felhasználja az ember, mintegy 12.000 fajtát pedig termesztnek. G. Slikov — térképekkel, rajzokkal és a szerző felvételeivel illusztrált — könyve, hasznos segédkönyv botanikusok és növénytermesztők számára.

Városunk ékessége, a Marosparti strand várja a pihenő dolgozókat



Mint egy szépió, hatalmas csónak, olyan kecsesen nézegeti magát a strand uszódja a tiszta tükörré csillogó vízben. Most még minden néma, de az uszoda nemhiába várja azokat, akik fürödni szeretnek; egy-két hét s a strandolók százai népesítik be a teljes díszben pompázó partot és a hűsítő vizet.

Hozzánk érve a Maros már ellustul, lassan hőmpölyög, kiszélesedik. Ahogy a hegyekből nagy erővel, mint bőszt fiatal legény lerohan, úgy szalad a város felé, mint ha mindenestől el akarná seperi. Aztán úgy tesz, mint ha meggondolná magát és bölcsen nagy kanyart ír le, pedig ezzel a bölcsnek látszó do'ognak csak erejének apadását akarja elpálástolni.

A megassult folyó így nemcsak egyik természetadta szépsége, de egyben felbecsülhetetlen értékű pihenőhelye is az aradi dolgozó-

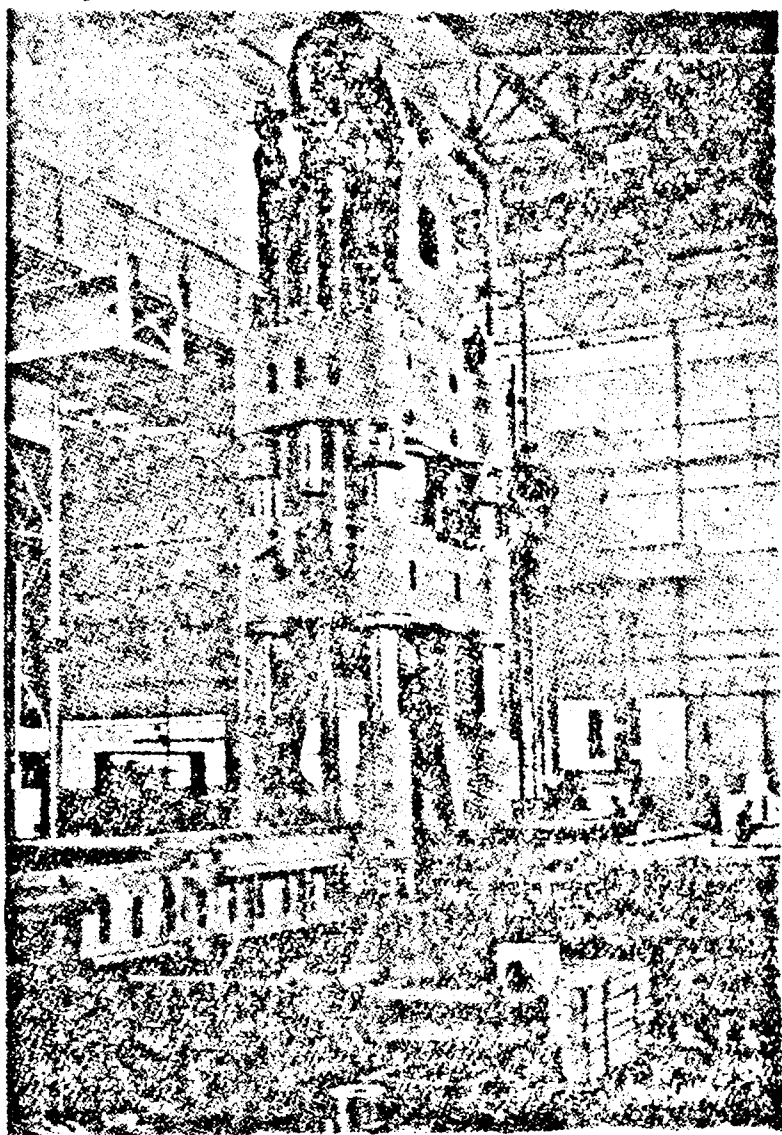
nak. Forró, tikkasztó nyáron alig félórás strandolás újra felüdíti az embert s utána felrészülve foghat munkához.

A természetadta lehetőségeket az ember hozzáértéssel még alkalmasabbá teszi a maga számára. Így történt ez az aradi Neptun-stranddal is. Több száz kabin áll a pihenők rendelkezésére. A nagyszámu igénylőre való

tekintettel az idén egy teljesen új kabinort építettek. Hogy minél teljesebb és zavartalan legyen a dolgozók pihenése, új falatozókat és új ruhaházakat építettek.

Az egész strand újra megújult, tisztán és rendezetten várja, hogy az idő felmelegedésevel megjelenjenek az első napozók, fürdőzők és újjáhangos legyen a gyönyörű Marospart.

Fejlődik Csehszlovákia ipara



A világhírű csehszlovák gépipar egyik új terméke a nemrég kipróbált nagyteljesítményű sailtológép.

Az újszülött gejzir

SZOFIATÓL 80 kilométernyire, ott, ahol a virágbobok völgyek felett a Rila havas lejtői szikráznak, terül el a Szaparevo Banja nevű gyógyfürdő.

Ásványvizeinek gyógyhatása régóta ismert. A IV. században megemlékezett róla Procopiusz római történetíró. Szaparevo közelében látható a trák alapítású Hermán — jelentése „forró” — falu romja. Később a rómaiak ennek helyén építettek föl Hermaneia városát. Fürdőinek maradványai a hajdani eleven életéről tanúskodnak.

1957-ben új, nevezetességre felt szert ez a gyógyhely: egy gejzir szökken elő a mélyből. E gejzir egyike a legtorróbbaknak a világon. De más tekintetben is figyelemre méltó. Ez ugyanis nem „előagott” gejzir, amely körül a sok ezer éves működés sólerakódásai maradtak vissza. Másfél évvel ezelőtt emberi beavatkozás következtében támadt.

Ekkoriban bolgár geológusok Szaparevo környékén kutatásokat végeztek. Melyfúrásal hívóztarták fel.

AMIKOR ELÉRTEK a 76 méteres magasságot, a fúrókúpok fölért valóságos kut szökken 5 méteres magasságra. A mélyből másodpercenként 7 és fél liternyi 102 fokos forró vizsugár lövell fölfele. A gejzir 20—30 másodperces erőteljes működés után 8—10 másodpercig „pihent”, majd erős kénhidrogén szagú vizsugár szökken a magasba.

A helybeliek az e mult telen e hévizet mosásra és főzésre használták.

Közben kiderült, hogy a gejzir még mindig nem mutatkozott meg teljes erejében. 1958 tavaszán a fúrókúp némi mélyítése után még melegebb vizet érték el. A fehér gőzfelhőbe burkolt vizoszlop 10 méter magas volt. Most már azonban szünet nélkül működött.

A XXI. század küszöbén

„ALMOK NELKÜL NINCSENEK TAVLATOK. ALMOK NELKÜL MINDEN EMBER ÖVHATATLAN. MEGTORPAN FELELE VÍVÓ UTJÁN. AZ ALKOTAS PEDIG NEM TÜR EGY HELYBEN TOPOGAST”.

Ezeket a szavakat nem művész, s nem is szárnyaló képzeletű regényíró mondta. A Szovjetunió Tudományos Akadémiájának elnöke, A. N. Nyeszemjanov szöveit fel bennünket dimódózásra egy most megjelent és merőben szokatlan könyv hasábjain. Ennek a könyvnek Tudósítás a XXI. századból címet adták Mihail Vasziljev és Szergej Guszev újságírók, akik a jövőbe utaznak. Az ajtó, melyen át a jövőbe léptek, a Szovjetunió Tudományos Akadémiája elnökségének ajtaja volt.

Ha a szovjet tudomány és technika vívmányai már ma elképesztik a világot, milyen magasságokba fognak még emelkedni a jövő század eleje táján? — kérdezték az újságírók a nagy tudósokat és mérnököket. És a válaszul kapott almokból összedőltek egy könyvet. Ezek az almok nem alapítalak, hanem az emberi gondolkodás valóságos eredményeiből fakadnak.

Az alábbiakban szemelvényeket közlünk abból a riportból, mely a XXI. századba tett utazásról számol be.

Georgij Babat professzor:

A 2000. év szilveszter éjszakáját a moszkvaiak a jelek szerint a 20—30 kilométer magasságban meggyújtott műnap fényénél töltik. Magasan a város fölött elektromágneses sugárnyalábok keresztezik egymást, melyeket négy Moszkva környéki nagyfrekvenciájú állomás tükröz ki. Meteszponzión nitrogén és oxigén izzó molekulákból álló nap lángol. A lángban nitrogénoxidok, értékes műanyagok képződnek, amelyeket az eső és a szél lehoz a földre.

A jövődó utak alatt áramvezetők húzódnak, amelyekben nagyfrekvenciájú áram kering. Különleges áramszedő berendezésekkel ellátott járművek az ilyen utakon gyorsan és zajtalanul közlekednek, mert a villanymotorjaikat földalatti áramvezetők táplálják. Örök-re eltűnnek az utcákról a felső

vezetők, a motorzaj és a kipufogó gázok szaga.

Mihail Ananyev sebész:

A XXI. század sebészenek nincs szüksége szikérre. Ezt ultrahang, „ceruza” pótolja, amely nemcsak felnyitja a szöveteket, hanem megalvasztja az előtört vért is, előzetesen elvezetelménye az operáló területet. Sok műtéthez egyáltalán nem is kell sebész beavatkozása: az ultrahang készülék szétzúzza és elpusztítja a beteg májában és veséjében levő köveket, fájdalommentesen kifurkítja a fogát. Bonnyult elektronikus és matematikai gépek készítik el a diagnózist, könnyítik meg az orvos munkáját a műtét, valamint a beteg lábadozásának idején.

A soron következő feladat — ami ma a világ minden orvosának fantáziáját izgatja — a sejtek biológiai összeférhető-

ségének problémája. Ha ezt is megoldják, olyan műtéteknek leszünk tanúi, amelyek ma fantáziának látszanak: pótolni fogják az ember szerveit.

Ivan Bargyin akadémikus, a Szovjetunió Tudományos Akadémiájának alelnöke: A kohászat jövője — az elemek átváltoztatása. A rádióaktív hatás segítségével a mérnökök a szükséges összetételű fémeket „megkonstruálhatják” anélkül, hogy szükségük volna, mint ma, drága és ritka anyagokra. Az elemek mesterségesen átalakítása, ezek atommagjai szerkezetének megváltoztatása lehetővé teszi, hogy előállítsuk szükséges mennyiségben a ritka, s csak elvétve található elemek érceit.

Vaszilij Zvonkov, a Szovjetunió Tudományos Akadémiájának levelező tagja: A XXI. század közlekedése na-

gyon megváltozik. A városokban valószínűleg nemcsak helikopterek, hanem mozgó járdák is fognak közlekedni. Valószínű, hogy már a XX. század végén tilos lesz a gépkocsiknak a nagyvárosokba való behajtása.

Távolsági utazásokra atomhajtású repülőgépeket építenek, amelyek 15—20.000 méter magasságban, az ionoszférában, óránként 5—6000 kilométeres sebességgel fognak száguldan. Az óceánokon való átkelés gyorsabb és nyugodtabb lesz, mert az utasszállítás lényegében tengeralfattjarkon fog történni. Ezek a sarkvidéki jégtáblák alatt haladhatnak, s a kontinenseket a legrövidebb úton kötik össze. A jövő hajóépítésében a ma élő tudósoknak sok elképzelése válik valórrá.

Lev Zenkevics, a Szovjetunió Tudományos Akadémiájának levelező tagja: A legnagyobb szárazföldi állat, az elefánt körülbelül negyven év alatt nő fel. Ezzel szemben az „óceán elefántja”, a bálna, második, vagy harmadik életében már teljesen kifejlik, s utódokat is ad. Ennek az a magyarázata, hogy az óceán összehasonlíthatatlanul nagyobb „lelele”, mint a szárazföld. Az egész óceáni „róna” és a tenger tápanyagainak tömege még arra vár, hogy az ember hasznosítsa. Feltehető, hogy a XXI. század eleje táján a víz alatti „agronómia” gyorsan fejlődik, az emberek hatalmas és szervezett tengeri gazdaságokat fognak irányítani és különleges gépek segítségével fogják betakarítani a víz alatti „szántóföldek” bőséges termését.

Ház forgácsból

Nem messze a Moszkva környéki Himki városból, faforgácsból és fűrészporból építettek házat. Az épület négy-szobás, konyhával és élelőkamrával. Szinte alig különbözik a többi új háztól: a falakat élénkzöld kárpit borítja, a helyiségekben ég a villany. Csúpan az a feltűnő, hogy mindenütt a levegő hőmérsékletének és nedvességének meghatározására szolgáló műszerek láthatók.

Néhány helyen hiányzik a tapéta és szembetűnik a különböző hosszúságú, vastagságú és szélességű faforgácsfelet. A házat ugyanis szinte teljes egészében fa „törmekek”ből építették. A fűrésztelep fafeldolgozó üzemében keletkezett selejtet léceket, szelvényeket és faforgácsokat stb. speciális gépek felválták és fűrészporat adtak hozzá. Az ily módon előállított „törmekek” ragasztóanyaggal összekovették és nagy nyomással préselték.

A kísérleti ház nemcsak azért említésre méltó, mert fafeldolgozó fűrészipar melléktermékeiből készült, hanem azért is, mert itt különböző kötıanyagok segítségével különböző nyomású préselt lemezeket stb. alkalmaztak.

Csúpan néhány tartógerendához, ajtóhoz és ablakhoz volt szükség teljes értékű épületefára. De ezek is előállíthatók préseléssel. Mi több: a fafeldolgozó üzemek hulladékaiból a természetes fánál is nagyobb szilárdságú anyagot tudnak előállítani.

A fahulladékoknak ilyen átalakítása nem új eljárás. Így készülnek például a farost — vagy forgácslemezek, amelyeket a bútorgépek használnak. A felaprított fahulladékokat azonban ez esetben feltétlenül szárítják, ami meghosszabbítja a technológiai folyamatot és növeli a termelési önköltséget. A forgácslapból készült ház azonban szárítás nélküli préselt lemezekből épült. Ez az eljárás különösen azért értékes, mert lehetővé teszi a fagyási hulladékok — karok, ágak, rudak — felhasználását, amelyeket egyébként eltűnének.

Figyeljünk a közlekedési jelzőlámpákra



A járőröknek és a gépkocsi vezetőknek egyaránt szokatlan még egy kicsit, hogy a Köztársaság útja és a Florea utca sarkán zöld, sárga, piros fény villan: elektronos jelzőlámpa irányítja a közlekedést.

Eleinte sokan figyelembe sem vették a jelzéseket s ezért sokszor felharsant a szolgálatot teljesítő milicista fűtytye. A sorozatos rendre utasításnak, a figyelmeztetésnek megvan a hatása. Ma már egyre inkább és egyre többen tiszteletben tartják a jelzőlámpa színeit és így a közlekedés biztonságosabb és zavartalanabb lesz.

Fényképezőnk lencséje elé a napokban már a teljesen szabályosan közlekedő járókók egyik csoportja került. Ime, szabályosan is lehet közlekedni!